

T: +31 (0)30 284 99 60
E: secretariaat.mc@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Advisory B.V.
Postbus 4053, 3502 HB Utrecht
Van Deventerlaan 101, 3528 AG Utrecht
Nederland

Aan de gemeenteraad van de gemeente Roosendaal
Ter attentie van de griffie
Postbus 5000
4700 KA Roosendaal

Utrecht, 17 oktober 2025

Referentie: 25-644/NvE/SH/AB/24431
Betreft: Reflectie op de Begroting 2026-2029

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het college biedt de Begroting 2026-2029 ter behandeling aan de gemeenteraad aan. In deze brief treft u een reflectie aan van BDO, uw accountant en adviseur, op deze begroting. Met deze reflectie beogen wij de beraadslagingen in de gemeenteraad te faciliteren. Deze reflectie is bedoeld om de essentie van de begroting 2026, die ruim 180 pagina's beslaat (bijlage 1 en 2), te presenteren in een heldere en beknopte analyse van 11 pagina's.

Deze brief is tot stand gekomen op basis van onze analyse van de Begroting 2026-2029. Een concept van deze brief is geverifieerd met de ambtelijke organisatie op de genoemde feitelijkeheden.

Onze reflectie richt zich op het algemeen financieel beeld, de paragrafen: inzichten en aandachtspunten, de programma's, de belangrijkste projecten en prioriteiten en de toekomstige uitdagingen. Tot slot formuleren wij een aantal adviezen die u als raad kunnen ondersteunen in uw kaderstellende en controlerende rol.

Kernboodschap

De Begroting 2026 van Roosendaal is sluitend dankzij realistische ramingen, gerichte fasering en een herijking van leges. De gemeente toont een solide financieel beleid, waarbij renterisico's en financieringslasten beheersbaar blijven en ambities zijn vertaald naar concrete, SMART geformuleerde doelen binnen de programma's. Prioriteit ligt bij projecten als RSD2040, Spoorzone/Westrand en het Nationaal Programma Roosendaal, waarmee Roosendaal investeert in een toekomstbestendige en leefbare stad.

Aandachtspunten zijn er rondom het sociaal domein, de stijgende schuldpositie, dalende vermogenspositie en onzekerheid over rijksbijdragen in 2028. Ook vraagt het interen op reserves om strak risicomanagement en scenariosturing. Actualisatie van beheerplannen, expliciete keuzes in grondbeleid en gerichte monitoring bij verbonden partijen zijn belangrijk om schokken op te vangen en investeringsruimte te behouden.

Met deze begroting zet Roosendaal vol vertrouwen de koers voort naar een gezonde, veerkrachtige en ambitieuze gemeente waar ruimte is voor groei en maatschappelijke vooruitgang.

Algemeen financieel beeld

Sluitende begroting 2026

De gemeente Roosendaal heeft de sluitende begroting voor 2026 gerealiseerd door een combinatie van strategische keuzes en financieel-technische maatregelen. Vanuit een aanvankelijk tekort van €1,9 miljoen is gewerkt aan een structureel en reëel evenwicht, onder meer door lagere rentelasten, het uitstellen van grote investeringsprojecten (zoals RSD2040 en Spoorzone), en hogere opbrengsten uit leges. Deze aanpak resulteerde in een positief begrotingssaldo van €97.000, waarmee de begroting voldoet aan de eisen van provinciaal toezicht.

Bij het opstellen van de begroting zijn drie uitgangspunten gehanteerd: het nemen van verantwoordelijkheid, het investeren in brede welvaart, en het realiseren van besparingen met aandacht voor kwetsbare inwoners. Ondanks de financiële druk wordt er geïnvesteerd in verschillende maatschappelijke thema's, zoals veiligheid, bestaanszekerheid, sport, cultuur en duurzaamheid. Er is een balans gevonden in het gebruik van reserves; €12,36 miljoen wordt toegevoegd en €24,81 miljoen onttrokken om de begroting in evenwicht te brengen.

Specifieke uitkeringen, zoals de SPUK Sport-gelden, en gesloten financieringssystemen, waaronder het riool, leveren een bijdrage aan het saldo. Deze inkomsten zijn geoormerkt voor specifieke doeleinden en worden ingezet voor de dekking van uitgaven binnen die programma's, waardoor de begroting sluitend wordt gemaakt. Deze maatregelen zijn als volgt te rubriceren.

CATEGORIE	VOORBEELDEN UIT BEGROTING 2026
Nieuw voor oud	Vervanging van de atletiekbaan Vierhoven (incidenteel afgeschreven), Investerings in onderwijshuisvesting, riolering, wegen en pleinen
Kosten snijden / versobering	Temporiserings van majeure opgaven, Structurele doorwerking van bestuursrapportage (o.a. sanering Spoor C, natuur en milieu)
Tarieven verhogen	Herijking van leges tarieven voor grote projecten op basis van kostendekkendheid
Efficiency verbeteren	Verdeelsleutel salarissen: meer toerekening aan projecten en grondexploitaties, Gesloten financiering: optimalisatie van toerekening binnen afval en riolering
Transformeren en samenwerken	Investerings in RSD2040, NPR, Spoorzone en Westrand, Regionale samenwerking en actieve participatie

Ontwikkeling structureel begrotingssaldo

Op basis van de beschikbare begrotingsdocumenten van de gemeente Roosendaal kan geconcludeerd worden dat het structurele en cumulatieve begrotingssaldo over de periode 2026-2029 grotendeels binnen de acceptabele financiële kaders valt. In drie van de vier jaren is het structurele saldo positief, wat duidt op een gezonde dekking van structurele lasten door structurele baten. Alleen in 2028 is er een negatief structureel saldo van €2,3 miljoen, wat een tijdelijke afwijking vormt. De cumulatieve ontwikkeling laat zien dat het totaalresultaat over vier jaar alsnog positief is, met een eindstand van €142.000 in 2029. Dit wijst op een robuuste meerjarige begrotingsdiscipline, ondanks de dip in 2028.

Het weerstandsvermogen van de gemeente biedt voldoende buffer om deze tijdelijke negatieve uitschieter op te vangen. In 2026 beschikt Roosendaal over aanzienlijke reserves, waaronder een

kapitaallastenreserve van €28,4 miljoen en een investeringsfonds van €8,8 miljoen. Daarnaast zijn er diverse bestemmingsreserves en voorzieningen die bijdragen aan de financiële veerkracht. De provincie Noord-Brabant hanteert repressief toezicht, wat impliceert dat de begroting als structureel en reëel sluitend wordt beoordeeld. Gezien de beschikbare middelen en het positieve cumulatieve saldo, valt de begroting binnen de gestelde kaders en is het weerstandsvermogen adequaat om financiële risico's op te vangen.

Ontwikkeling van het risicoprofiel

De gemeente Roosendaal beschikt over een weerstandsratio van 3,1, wat betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit (€30,2 miljoen) ruim voldoende is ten opzichte van de benodigde capaciteit (€9,9 miljoen). Dit duidt op een gezonde financiële buffer om onverwachte tegenvallers op te vangen. Tegelijkertijd zijn er structurele risico's in het sociaal domein (jeugdzorg, WMO) en een afnemende vermogenspositie. De afhankelijkheid van externe financiering neemt toe, wat de kwetsbaarheid op lange termijn vergroot.

Belangrijkste risico's

De begroting wijst enkele grote risico's aan. Jeugdzorg blijft het meest risicovol, met hoge en lastig voorspelbare uitgaven. Voor 2026 staat €43,9 miljoen aan jeugd en jeugdzorg begroot, wat weliswaar lager is dan in 2025 (€53,7 miljoen), maar nog steeds een fors bedrag vormt. Inflatie zorgt voor hogere uitgaven bij WMO-voorzieningen en hogere loonkosten. Ook de verhoging van het wettelijk minimumloon heeft direct effect op de kosten voor bijstandsuitkeringen (BUIG) en de uitvoering bij het Werkplein. De WMO kampt met een groeiende vraag en stijgende prijzen, waardoor de druk op het sociaal domein verder toeneemt. Meer voorzieningen en hogere tarieven zorgen gezamenlijk voor oplopende uitgaven.

Schulden en financiering

De vaste schuld stijgt in vier jaar tijd van €133 miljoen (2025) naar €211 miljoen (2029). Die toename komt door grote investeringen in onder meer wegen, riolering en onderwijshuisvesting. Hierdoor leunt de gemeente sterk op externe financiering. Desondanks blijft het renterisico beheersbaar, omdat gerekend wordt met een lage rente van 1% en er voldoende marge is onder de wettelijke norm.

Reserves en voorzieningen

De algemene en bestemmingsreserves nemen af, wat betekent dat de gemeente haar financiële buffer aanspreekt om ambities en risico's te kunnen dragen. Onttrekkingen zijn deels structureel, zoals voor kapitaallasten en onderwijshuisvesting. De voorzieningen dalen van €36,3 miljoen in 2025 naar €17 miljoen in 2029, waardoor de flexibiliteit voor nieuwe risico's op termijn beperkt wordt.

Balanspositie en vermogensontwikkeling

Het eigen vermogen daalt van €71 miljoen (2025) naar €55 miljoen (2029), vooral door investeringen en het inzetten van reserves. Hoewel dit nog binnen aanvaardbare grenzen valt, verdient het aandacht voor de komende jaren. De vlottende activa nemen af, vooral door het wegvallen van grondvoorraden, wat duidt op actieve grondverkoop maar de liquiditeitspositie verkleint.

Beeld op basis van de financiële kengetallen

KENGETAL	2025	2026	2027	2028	2029	BEOORDELING
Netto schuldquote	70%	71%	76%	67%	67%	Minst risicovol
Solvabiliteitsratio	16%	15%	14%	14%	14%	Neutraal
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	-1%	0%	0%	Wisselend
Grondexploitatie (t.o.v. totale baten)	6%	5%	2%	0%	0%	Minst risicovol
Belastingcapaciteit (t.o.v. landelijk gemiddelde)	98%	98%	98%	98%	98%	Neutraal

Netto schuldquote: Blijft onder de kritische grens van 130%, wat duidt op een gezonde verhouding tussen schulden en inkomsten. De lichte stijging in 2027 is het gevolg van investeringen, maar blijft binnen veilige marges.

Solvabiliteit: De ratio daalt licht, wat betekent dat het aandeel eigen vermogen in de totale activa afneemt. Dit komt door het inzetten van reserves en het aangaan van nieuwe leningen voor investeringen.

Structurele exploitatieruimte: Wisselend beeld. In 2027 is er een negatieve ruimte, wat betekent dat structurele lasten tijdelijk hoger zijn dan structurele baten. In andere jaren is het saldo neutraal of licht positief.

Grondexploitatie: De risico's op grondexploitaties nemen af, wat blijkt uit de dalende verhouding ten opzichte van de baten. Dit komt door afbouw van grondposities.

Belastingcapaciteit: De gemeente blijft onder het landelijk gemiddelde, wat ruimte biedt voor eventuele verhogingen zonder direct bovenmatig te belasten.

De financiële kengetallen laten een stabiel en beheersbaar financieel beeld zien. De gemeente Roosendaal heeft:

- ▶ Een gezonde schuldpositie,
- ▶ Voldoende solvabiliteit,
- ▶ Beheersbare risico's op grondexploitaties,
- ▶ En ruimte in de belastingcapaciteit.

De enige aandachtspunten zijn de lichte daling van de solvabiliteit en de negatieve structurele ruimte in 2027, maar deze worden gecompenseerd door een solide weerstandsvermogen en een sluitende begroting in de meeste jaren

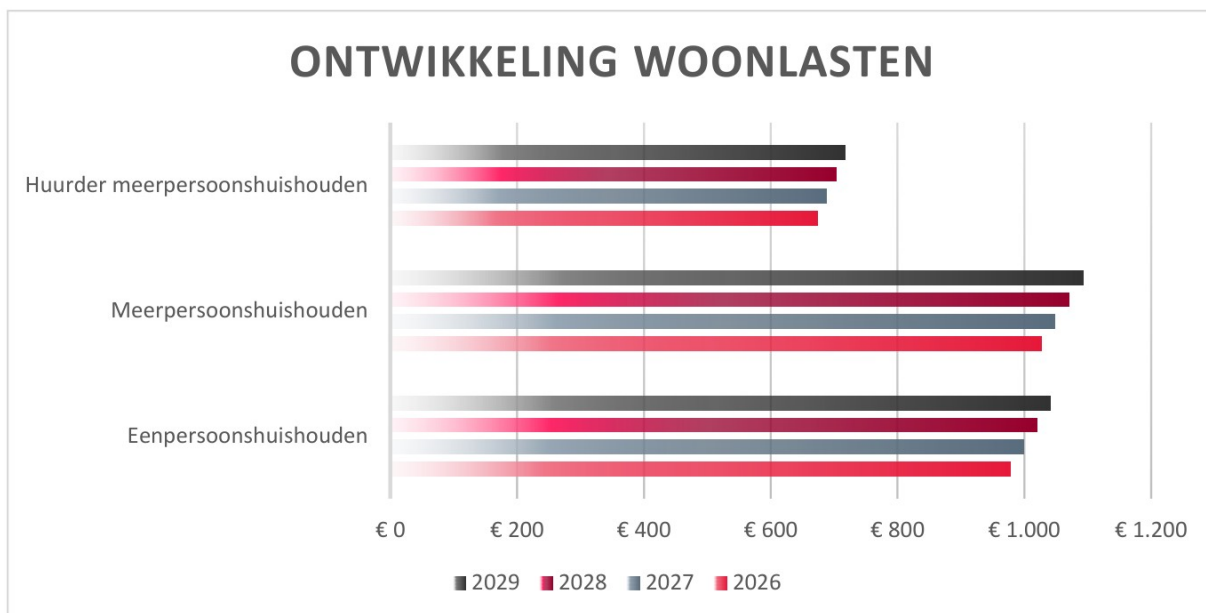
Paragrafen: inzichten en aandachtspunten

Lokale heffingen: Wat is de lastendruk?

De woonlasten verschillen per type huishouden: eenpersoonshuishoudens betalen met € 978 iets meer dan het landelijke gemiddelde, terwijl meerpersoonshuishoudens met € 1.014 juist onder het landelijk gemiddelde blijven. Deze verschillen zijn mede het gevolg van een hogere gemiddelde WOZ-waarde van € 398.000 tegenover het landelijke gemiddelde van € 323.000, wat zorgt voor een hogere opbrengst uit de onroerendezaakbelasting (OZB). Door de sterke stijging van WOZ-waarden en uitbreiding van het aantal woningen worden de OZB-inkomsten voor de komende jaren bovendien hoger ingeschat.

De belastingcapaciteit van Roosendaal komt uit op 98%, wat binnen het provinciale toezichtkader van 95-105% valt. Tarieven voor OZB zijn verhoogd met 2,1% voor zowel woningen als niet-woningen. Parkeertarieven en reclamebelasting blijven ongewijzigd. De gemeente hanteert het principe "de

vervuiler betaalt” en streeft naar een stabiele lastendruk, waarbij de lokale tarieven in verhouding staan tot landelijke en provinciale gemiddelden.

De woonlasten in Roosendaal stijgen jaarlijks met circa 2,1%, waardoor huishoudens in 2029 gemiddeld ruim € 60 meer betalen dan in 2026. Deze toename komt vooral door indexatie van de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Weerstandsvermogen:

Op korte termijn (2026) laat de financiële positie van de gemeente Roosendaal een solide beeld zien: de weerstandsratio bedraagt 3,1, het begrotingssaldo is positief en er is een ruime buffer aan reserves en vlottende activa. Toch zijn er al tekenen van druk, zoals een stijgende vaste schuld en een daling van het eigen vermogen. Op lange termijn (tot 2029) verslechtert dit beeld: het eigen vermogen en de voorzieningen nemen verder af, de vaste schuld stijgt tot €211 miljoen en de liquiditeitspositie verslechtert. Dit wijst op een toenemende afhankelijkheid van externe financiering en een afnemende financiële wendbaarheid.

Hoewel de begroting geen expliciete lijst met een top 5 risico's presenteert, achten wij de volgende thema's als meest risicovol:

1. **Onzekerheid rijksfinanciering**
 - Door het demissionaire kabinet en aankomende verkiezingen is er grote onzekerheid over toekomstige rijksbijdragen.
2. **Stijgende uitgaven binnen het sociaal domein (WMO en BUIG)**
 - Toename in verstrekte voorzieningen en prijsontwikkeling zorgen voor oplopende kosten.
3. **Financieringsbehoefte en rentelasten**
 - Investerings in riolering, onderwijshuisvesting en infrastructuur vereisen externe financiering. Renteontwikkelingen zijn onzeker.
4. **Grondexploitaties en tempo van realisatie**
 - De mate waarin projecten worden gerealiseerd beïnvloedt de liquiditeitspositie en het risicoprofiel.
5. **Structurele tekorten in latere jaren (2028-2029)**
 - Ondanks een positief saldo in 2026, zijn er zorgen over de structurele dekking van lasten in de toekomst.

Onderhoud kapitaalgoederen: Actualiteit, financiële consequenties en investeringen

De beheerplannen zijn momenteel verouderd en zullen eind 2025 worden geactualiseerd voor de periode 2027-2030. Hierdoor kan het groot onderhoud financieel beter worden onderbouwd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen klein onderhoud (dagelijkse reparaties) en groot onderhoud (structurele herstelmaatregelen). Groot onderhoud kan worden gefinancierd uit voorzieningen, mits dit wordt onderbouwd met actuele beheerplannen. Voor de openbare verlichting, civiele kunstwerken, speelvoorzieningen en gemeentelijke gebouwen zijn exploitatieoverzichten en onderhoudsplannen opgesteld, waarin de betreffende bedragen en looptijden zijn opgenomen.

Financiering: Ontwikkeling financieringspositie en risico's

Schuldontwikkeling: De vaste schuld neemt toe van € 133,0 mln in 2025 naar € 182,0 mln in 2026 en € 211,0 mln in 2027; daarna wordt stabilisatie verwacht. Deze ontwikkeling hangt samen met het investeringsplan voor wegen, riolering, onderwijshuisvesting en verduurzaming van vastgoed.

Rente & beleid: Voor toekomstige (her)financiering is gerekend met een rente van 3,5%; de omslagrente voor de berekening van kapitaallasten bedraagt 1% (begroting 2026). In 2026 zijn de rentelasten naar beneden bijgesteld als gevolg van een lagere geraamde financieringsbehoefte.

Structureel evenwicht: Het structureel begrotingssaldo is positief in 2026 (€ 386k) en 2027 (€ 1,902 mln), negatief in 2028 (-€ 2,302 mln), en in 2029 weer licht positief (€ 156k). De provincie toetst op structureel en reëel evenwicht. Er bestaat een risico op verslechtering bij tegenvallende rijksbijdragen of hogere uitgaven.

Bedrijfsvoering: Personeelsbeleid, IT, interne beheersing en rechtmatigheid

De personeelskosten van de gemeente Roosendaal stijgen in 2026 voornamelijk door de invoering van de nieuwe cao per 1 april 2025. Deze cao leidt tot hogere salariskosten, die zijn verwerkt in de programmabegroting via een actualisatie van de toegerekende salariskosten. Tegelijkertijd is het inhuurbudget verlaagd, wat een gedeeltelijke compensatie biedt. Daarnaast is er een Concern Brede Personeels Budget (CBPB) van ruim € 3 miljoen opgenomen om knelpunten op te vangen. Ook worden meer salariskosten toegerekend aan projecten en grondexploitaties, wat de exploitatiebegroting ontlast.

Verder stijgen de lasten voor het programma "Bedrijfsvoering" van € 35,2 miljoen in 2025 naar € 37,8 miljoen in 2026. Dit komt mede door cao-gerelateerde indexeringen bij het Werkplein en eenmalige ICT-kosten van bijna € 1 miljoen voor de doorontwikkeling van ICT West-Brabant West. Deze investeringen in digitalisering, interne beheersing en rechtmatigheid versterken de organisatie, maar brengen op korte termijn extra kosten met zich mee.

Verbonden partijen: Waar loopt de gemeente het meeste risico?

De gemeente Roosendaal loopt het grootste risico bij de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Deze verbonden partij heeft te maken met sterk stijgende kosten voor energie en materieel, en met autonome ontwikkelingen zoals informatieveiligheid. Het ontbreken van een algemene reserve maakt het lastig om deze risico's financieel op te vangen. Ook bij het West-Brabants Archief zijn er risico's, zoals ziekte van personeel, onverwachte loonstijgingen en mogelijke datalekken, die de bedrijfsvoering kunnen beïnvloeden.

Daarnaast zijn er bij andere verbonden partijen meer beheersbare risico's. De WVS-Groep kampt met arbeidsmarktproblematiek, terwijl CSV Amsterdam BV slechts een beperkt financieel risico vormt door een aansprakelijkheid tot € 20.000. Brabant Water heeft weliswaar strategische en operationele risico's, zoals verontreiniging van drinkwaterbronnen, maar beschikt over voldoende

weerstandsvermogen om deze op te vangen. De risico's zijn dus niet gelijk verdeeld en vragen om gerichte aandacht en monitoring.

Grondbeleid: Actuele ontwikkeling, risico's en kansen

In 2025 stelt de gemeente een nieuwe nota Grondbeleid vast, waarin wordt gekozen tussen een actieve of faciliterende rol. Actief grondbeleid biedt maximale regie en ruimte voor beleidsambities zoals circulair bouwen en klimaatadaptatie, maar brengt financiële druk met zich mee door lagere grondopbrengsten. Bij faciliterend beleid moet de gemeente haar kosten volledig verhalen, wat niet altijd haalbaar is. Daarom is een bestemmingsreserve van € 5 miljoen beschikbaar voor het afdekken van risico's en het verevenen van tekorten. Lopende grondexploitaties zijn onder andere Majoppeveld, Stadsoevers, Dunantstraat en Kroeven-Noordoost, met nieuwe projecten in voorbereiding zoals Geerhoek, Bovendonk 115 Gertrudis en Groot Kroeven Noordoost.

De risico's binnen het grondbeleid zijn momenteel beperkt, maar incidentele risico's blijven bestaan. Zo kan de grondverwerving voor De Bulkenaar duurder uitvallen door juridische uitspraken over maatschappelijke gronden. Ook kunnen kosten voor bouw- en woonrijp maken oplopen door macro-economische ontwikkelingen. Tegelijkertijd liggen er kansen in het versnellen van woningbouw en het realiseren van ruimtelijke ambities via gebiedsontwikkeling. De visie RSD2040 en de actualisatie van de woonstrategie in 2025 bieden richting voor toekomstige keuzes. Het grondbeleid blijft daarmee een cruciaal instrument voor het realiseren van ruimtelijke en maatschappelijke doelen, mits goed onderbouwd en financieel beheerst.

De programma's

Uit de programmabegroting 2026 blijkt dat de gemeentelijke ambities zijn vertaald naar concrete doelstellingen, activiteiten en middelen. De doelen zijn gekoppeld aan maatschappelijke effecten zoals leefbare buurten, circulaire economie en bestaanszekerheid. Voorbeelden zijn wijkveiligheid, verduurzaming van woningen, economische ontwikkeling in de Spoorzone en sociale inclusie. Deze doelstellingen zijn overwegend SMART geformuleerd: ze zijn specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden, met duidelijke indicatoren, gekoppelde activiteiten en bijbehorende budgetten.

Daarnaast zijn de doelen ook inspirerend doordat ze bijdragen aan brede maatschappelijke opgaven en toekomstvisies, zoals RSD2040, het Nationaal Programma Roosendaal en de ontwikkeling van de Spoorzone en Westrand. De programma's richten zich op thema's die inwoners direct raken, zoals bestaanszekerheid, duurzaamheid, onderwijs en cultuur. Door deze combinatie van meetbaarheid en maatschappelijke relevantie zijn de doelstellingen niet alleen bestuurlijk verantwoord, maar ook motiverend voor uitvoering en betrokkenheid.

Programma	Doel	Beleidsinzet
Besturen & Samenwerken	Betrouwbare, transparante en gastvrije overheid dichtbij inwoners en ondernemers.	Versterken van participatie en inspraak, o.a. via jongereninitiatieven en participatie-eiland; Verbeteren van dienstverlening met begrijpelijke communicatie en digitale toegankelijkheid; Regionale samenwerking intensiveren en bestuurlijke slagkracht vergroten; Handhaven van openbare orde en veiligheid met oog voor leefbaarheid.
Leren & Ontwikkelen	Gelijke ontwikkelkansen voor alle inwoners, aandacht voor	Investeren in onderwijshuisvesting zoals Integrale Kindcentra (IKC's); Bevorderen van sport als middel voor gezondheid en sociale

Programma	Doel	Beleidsinzet
	talent, gezondheid en maatschappelijke participatie.	cohesie; Versterken van cultuur als verbindende kracht in de samenleving; Ondersteunen van culturele instellingen en netwerken.
Werken & Ondernemen	Toekomstbestendige economie met ruimte voor circulaire groei, innovatie en sociale zekerheid.	Stimuleren van circulaire economie en slim ruimtegebruik; Bevorderen van een leven lang leren en vakmanschap; Versterken van bestaanszekerheid via werktoeleiding en sociale ondersteuning; Samenwerken met ondernemers en maatschappelijke partners.
Wonen & Verblijven	Duurzame, veilige en aantrekkelijke leefomgeving voor alle inwoners.	Realiseren van gebiedsontwikkelingen zoals Spoorzone en Westrand; Verduurzamen van de woningvoorraad en stimuleren van energietransitie; Klimaatadaptatie en natuurinclusief beleid integreren in ruimtelijke plannen; Verbeteren van mobiliteit en inrichting van de openbare ruimte.
Zorgen & Stimuleren	Sterke gemeenschappen waarin iedereen mee kan doen en zich ondersteund voelt.	Uitrollen van het programma “Voor Ons Rosendaal” voor kwetsbare wijken; Versterken van welzijn, zorg en jeugdzorg met focus op preventie; Bevorderen van sociale inclusie en gelijke kansen; Ondersteunen van vrijwilligersinitiatieven en buurtgerichte aanpakken.
Betalen & Financieren	Solide financiële basis die ruimte biedt voor investeringen en verantwoorde beleidsvoering.	Transparante inzet van middelen en sturing op reserves; Versterken van verbonden partijen via prestatiegerichte samenwerking; Beheersen van financiële risico's en waarborgen van begrotingsdiscipline.

Belangrijkste projecten en prioriteiten

- ▶ RSD2040 - Strategische schaalsprong voor de gemeente Rosendaal.
- ▶ Nationaal Programma Rosendaal (NPR) - Gebiedsgerichte aanpak gericht op het versterken van kwetsbare wijken.
- ▶ Spoorzone - Stedelijke herontwikkeling en stimulering van economische groei.
- ▶ Westrand - Integrale ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling.
- ▶ Daarnaast wordt geïnvesteerd in:
- ▶ Onderwijshuisvesting, waaronder integrale kindcentra (IKC's), evenals sportaccommodaties zoals de vervanging van de atletiekbaan.
- ▶ Cultuur, via de cultuurnota met een structureel budget van €300.000 per jaar tot 2027.
- ▶ Digitalisering en kunstmatige intelligentie binnen de gemeentelijke organisatie.
- ▶ Grondbeleid, waarbij zowel actieve als faciliterende rollen worden ingenomen, onder andere in Stadsoevers, Kroeven-Noordoost en Vlietpark.

Toekomstige uitdagingen

De gemeente Roosendaal staat de komende jaren voor diverse complexe uitdagingen. Financieel gezien is er sprake van een structurele daling van rijksbijdragen en onzekerheid over het gemeentefonds, vooral voor WMO en jeugdzorg. Hoewel 2026 een positief saldo laat zien, blijven tekorten in latere jaren een aandachtspunt. Tegelijkertijd zorgen prijsstijgingen en macro-economische ontwikkelingen voor risico's bij jeugdzorg, bijstand, onderwijshuisvesting en grondverwerving. Demografisch leidt vergrijzing tot hogere zorgkosten en een tekort aan geschikte woningen voor ouderen, terwijl jongeren met complexere problematiek de druk op het sociaal domein vergroten.

Daarnaast spelen duurzaamheid, arbeidsmarkt, digitalisering en wet- en regelgeving een grote rol. Klimaatverandering veroorzaakt extra kosten voor groenbeheer en vraagt om aanpassing van het groenassortiment. De krapte op de arbeidsmarkt bemoeilijkt het vinden van gekwalificeerd personeel, wat de uitvoering van gemeentelijke taken onder druk zet. Digitalisering brengt risico's zoals cybercriminaliteit met zich mee, waarvoor technische maatregelen zijn getroffen. Tot slot zorgen nieuwe wetten zoals de Omgevingswet en de Wet open overheid voor financiële en organisatorische uitdagingen, die vragen om aanpassing van processen en systemen.

Advies aan de gemeenteraad

Voor u liggen vijf kernachtige aanbevelingen naar aanleiding van de reflectie op de Begroting 2026-2029 van de gemeente Roosendaal. Deze punten zijn bedoeld om de gemeenteraad te ondersteunen bij het maken van weloverwogen keuzes en het behouden van grip op de financiële en maatschappelijke uitdagingen van de komende jaren. De aanbevelingen zijn gebaseerd op een grondige analyse van de begroting en richten zich op de belangrijkste aandachtspunten voor een stabiel en toekomstbestendig beleid.

Aanbevelingen en aandachtspunten voor de raad

1. **Bewaak structurele financiële gezondheid.** Hoewel de begroting in 2026 en 2027 sluitend is, ontstaat er in 2028 een tekort door lagere rijksbijdragen en hogere lasten. Het is belangrijk om structurele uitgaven niet te dekken met incidentele inkomsten of reserves, zodat de gemeente financieel gezond blijft op de lange termijn.
2. **Beheer risico's in het sociaal domein.** De uitgaven voor jeugdzorg en WMO zijn hoog en lastig te voorspellen. Door inflatie en een groeiende vraag kunnen deze kosten verder stijgen. Blijf daarom actief sturen op beheersmaatregelen en monitor de effectiviteit ervan om financiële tegenvallers te voorkomen.
3. **Let op schuldenlast en reserves.** De gemeentelijke schuld neemt toe door grote investeringen, terwijl de reserves afnemen. Dit beperkt de financiële flexibiliteit. Het is van belang om de ontwikkeling van de schulden en reserves goed te volgen en terughoudend te zijn met nieuwe verplichtingen.
4. **Actualiseer beheerplannen tijdig.** Veel beheerplannen voor onderhoud zijn verouderd. Door deze tijdig te actualiseren, kunnen onderhoud en investeringen beter worden gepland en onderbouwd. Dit voorkomt onverwachte kosten en draagt bij aan duurzaam beheer van gemeentelijke eigendommen.
5. **Investeer in organisatie en risicobeheersing.** De gemeente staat voor uitdagingen op het gebied van personeel, digitalisering en nieuwe wetgeving. Door te investeren in organisatiekracht, interne beheersing en IT, kan de gemeente beter inspelen op risico's zoals cybercriminaliteit en arbeidsmarktkrapte.

Tot slot wijzen wij u erop dat onze werkzaamheden zijn gebaseerd op de door de organisatie aan ons verstrekte informatie. Onze werkzaamheden betreffen geen controle- of beoordelingsopdracht of enig andere assuranceopdracht. Dit houdt in dat wij geen onderzoek hebben gedaan naar de getrouwheid of volledigheid van de aan ons verstrekte informatie. De besluitvorming over en de verantwoordelijkheid voor beheers- en beleidsbevoegdheden blijven te allen tijde voorbehouden aan de gemeente.

Wij vertrouwen erop dat deze analyse u ondersteunt in uw kaderstellende en controlerende rol. Uiteraard zijn wij graag bereid om een nadere toelichting te geven of specifieke onderdelen verder uit te werken.

Met vriendelijke groet,

BDO Advisory B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:

Digitaal ondertekend door:

Adviseur van de Raad

Eindverantwoordelijk partner